

## Przedmowa

W literaturze ekonomicznej trudno obecnie znaleźć równie popularne i jednocześnie budzące tak duże kontrowersje słowo, jak „globalizacja”. Dla niektórych jest to historyczny proces, który w drugiej połowie XX w. uległ przyspieszeniu. Dla innych to fenomen współczesności związany z gwałtownymi efektami wdrażania rewolucyjnych osiągnięć techniczno-technologicznych oraz rozwojem nowych form transportu i komunikacji opartej na internecie czy nowych metod zarządzania wykorzystujących outsourcing i offshoring. Spowodowało to deindustrializację w wielu krajach wysoko rozwiniętych i bezprecedensowy wzrost bezpośrednich inwestycji zagranicznych i rynków finansowych. Wykształciły się też nowe podmioty gospodarcze – korporacje transnarodowe. Globalny świat szybko się zmienia, gdyż bariery czasu i środowiska geograficznego mają coraz mniejsze znaczenie.

W konsekwencji globalizacja to proces, którego efektem powinno być wyrównywanie się poziomu rozwoju ekonomicznego świata i włączenie krajów rozwijających się do światowego systemu gospodarczego. Wyraźnie dostrzegalne są jednak rosnące nierówności w sferze społeczno-gospodarczej, prowadzące do bezrobocia i niesprawiedliwości oraz powodujące dalsze zubożenie krajów biednych, i niedopuszczalna rozpiętość standardów życia w skali światowej. Istotnie wzrósł handel światowy i międzynarodowa współpraca gospodarcza, ale to nie świat, a regiony są miejscem wzrostu tego handlu i współpracy. W niektórych regionach następuje pogłębienie takiej współpracy, określane jako integracja gospodarcza, której najbardziej dojrzałą formą jest Unia Europejska.

Nie sposób jednoznacznie ocenić globalizacji w jej wymiarze ekonomicznym, gdyż za każdą tezę stoją dane statystyczne i oceny jakościowe oraz emocje i różne systemy wartości. Niewątpliwie globalizacja ciągle stanowi wyzwanie merytoryczne i intelektualne dla społeczności i gospodarki światowej.

W świetle powyższego problematyka wyzwań gospodarki globalnej jest nadal aktualna. Była też wiodącym tematem międzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej w 2014 r. przez Instytut Handlu Zagranicznego Uniwersytetu Gdańskiego, której efekt naukowy zawiera niniejsza publikacja. Najnowszy numer periodyku ukazuje dokonania naukowo-badawcze uczestników konferencji reprezentujących polskie i zagraniczne ośrodki akademickie, z którymi od lat współpracuje Instytut, a także pracowników tegoż Instytutu.

Dorobek naukowy konferencji ujęto w pięć grup tematycznych:

- wyzwania gospodarki globalnej,
- idea regionalizmu w gospodarce światowej,
- Unia Europejska – 10 lat po rozszerzeniu,
- wyzwania współczesnych finansów,
- przedsiębiorstwo w otoczeniu międzynarodowym.

Publikacja obejmuje pięćdziesiąt siedem artykułów i prezentuje szeroki zakres aktualnych problemów rozwoju gospodarki światowej. Najliczniejsza grupa autorów podjęła w swoich tekstach temat przedsiębiorstwa w otoczeniu międzynarodowym. Biorąc pod uwagę intelektualne kontrowersje wokół istoty i efektów globalizacji dla przedsiębiorstw, konieczność jej uwzględniania w swojej działalności stała się nieunikniona. Co piąty artykuł został napisany i wygłoszony w języku angielskim, co stanowi wyraz stałych dążeń organizatorów do umiędzynarodowienia konferencji i upowszechnienia jej wyników za granicą.

Czytelnik zainteresowany aktualnymi problemami międzynarodowej współpracy gospodarczej znajdzie w publikacji wiele oryginalnych materiałów prezentujących przemyślenia i rezultaty badań własnych jej współautorów. Organizatorzy konferencji i równocześnie wydawcy czasopisma wydają je corocznie i dołożą wszelkich starań, aby kolejna jego edycja zachowała wiodącą tematykę i międzynarodowy charakter.

W imieniu Instytutu pragnę wyrazić nadzieję, że problematyka i wyniki badań naukowych przedstawione w niniejszej publikacji staną się inspiracją dla pracowników naukowych z krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich w ich pracy dydaktycznej i naukowo-badawczej oraz podstawą dalszego pogłębiania współpracy między Instytutem Handlu Zagranicznego Uniwersytetu Gdańskiego z jego partnerami, a także okażą się interesujące dla praktyki gospodarczej.

Prof. zw. dr hab. Bohdan Jeliński  
Dyrektor Instytutu Handlu Zagranicznego  
Uniwersytetu Gdańskiego

Sopot, 2014